

Kvalitetsvurdering af Vejen Kunstmuseum 2020

Indholdsfortegnelse

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
<i>Kvalitetsvurdering af Vejen Kunstmuseum i 2010</i>	3
Fakta om Vejen Kunstmuseum	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	8
Forskning	10
Formidling	11
Samlingsvaretagelse	13
Baggrund	17
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Vejen Kunstmuseum	17
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	18

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Vejen Kunstmuseums opgavevaretagelse er tilfredsstillende.

Museet har fulgt op på en række af de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen i 2010. Museet løfter i dag hovedparten af de museumsfaglige opgaver efter de forventede standarder. Der udestår et arbejde med at præcisere museets faglige profil og opdatere museets strategiske arbejde med drift og udvikling af den samlede virksomhed. Der savnes strategier/politikker med mål og prioriteringer til at indfri museets strategiske målsætninger med de tilgængelige ressourcer, og som sætter en klar retning for museets opgavevaretagelse i overensstemmelse med den faglige profil. Der er potentiale for at udfolde forskningsindsatsen yderligere og behov for faglig konsolidering med flere videnskabelige kompetencer.

- Museet har udarbejdet en strategiplan for 2010-20, som imidlertid ikke omfatter museets samlede virksomhed og savner målsætninger for hele den faglige opgavevaretagelse.
- Museet har revideret sine vedtægter, herunder ansvarsområdet, men har ikke anmodet om Slots- og Kulturstyrelsens godkendelse af denne ændring.
- På trods af en lille medarbejderstab har museet et imponerende højt aktivitetsniveau og indtager en synlig position og aktiv rolle ift. sin omverden, særligt i Vejen Kommune.
- Museet har et højt fagligt niveau inden for især formidling og arbejder målrettet med en fortsat kvalitativ udvikling af den samlede formidlingsvirksomhed.
- Mangel på videnskabeligt personale skaber imidlertid udfordringer, især ift. at løfte forskningsopgaven.
- Museet har siden 2019 gennemgået et større byggeprojekt (udvidelse og renovering), som forventes gennemført i 2021 med nye og tidssvarende udstillings- og magasinfaciliteter.
- Efter færdiggørelsen af byggeprojektet og udvidelsen af museets formidlingsaktiviteter i både ny museumsbygning og Vejen Billedskole, som omfatter en fordobling af museets hidtidige arealer, bliver museets udfordringer de kommende år at konsolidere et nyt og større Vejen Kunstmuseum og samtidig opretholde høj faglig kvalitet med få faglige medarbejderressourcer.

Kvalitetsvurdering af Vejen Kunstmuseum i 2010

Vejen Kunstmuseum blev kvalitetsvurderet af Slots- og Kulturstyrelsen i 2010. Styrelsen konstaterede bl.a. følgende i rapporten fra 2010:

- Langsigtet strategiplan for 2010-20, som imidlertid hverken omfatter museets samlede virksomhed eller tilhørende handleplan.

- Spinkelt ressourcegrundlag både økonomisk og personalemæssigt, som ikke er tilstrækkelig til, at museet er bæredygtigt og kan udvikle sig.
- Aktiv på forskningsfronten og bred formidling af museets forskning - dog ofte rettet mod periferien af ansvarsområdet.
- Ingen langsigtet, prioriteret forsknings- og formidlingsplan.
- Markant højere bedømmelse i Den Nationale Brugerundersøgelse end øvrige kunstmuseer.
- Høj andel egenproducerede udstillinger, som ikke vises på andre museer.
- Smal brugerprofil og lav andel af især unge brugere (14-29 år), herunder fra ungdomsuddannelserne.
- Uklar indsamlingsplan og indsamlingspolitik, som ikke retter sig mod kernen af ansvarsområdet.
- Stort indberetningsefterslæb ift. centrale kulturarvsregistre.
- Utilstrækkelige og utidssvarende magasinforhold og intet samlet billede af samlingens bevaringstilstand.

Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2010 kan læses her:

https://slks.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/Museer/Museumsdrift/Kvalitetsvurderinger/VE-JEN_Kunstmuseum - RAPPORT - FINAL.pdf

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument ”Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer” afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2010 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Vejen Kunstmuseum

Vejen Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum.

Museets ansvarsområde er at erhverve, forske i, udstille og formidle dansk kunst fra 1880'erne til i dag med hovedvægt på tiden omkring 1900. Vejen Kunstmuseum perspektiverer den danske symbolisme, og i særdeleshed kunstneren Niels Hansen Jacobsen (1861-1941) og hans to virkefelter: skulpturen og keramik – med vinkler ud til hans europæiske samtidige. Inden for keramikken arbejder Vejen Kunstmuseum med dansk og udenlandsk (særlig fransk) keramik fra tiden 1880 til i dag med hovedvægten på tiden omkring 1900.

Vejen Kunstmuseum er en kommunal institution, og Vejen Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder.

Museet er oprettet i 1923 og åbnede for offentligheden i 1924.

Museet omfatter ét besøgssted:

- Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen.

Nøgletal for museet 2019

- Museets samlede omsætning var på 6,3 mio. kr.
- Museet rådede over 5 årsværk, heraf 1,8 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 14.741 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

a. Arbejdsgrundlag

- Siden sidste kvalitetsvurdering har museet arbejdet ud fra samme strategiske grundlag formuleret for perioden 2010-20. Museets strategiplan er ikke opdateret siden 2010 trods bemærkninger ved sidste kvalitetsvurdering om, at strategiplanen ikke omfatter museets samlede virksomhed og bør indeholde mål for hele den faglige opgavevaretagelse. Styrelsen bemærkede desuden, at strategiplanen i realiteten rummer en strategi for to institutioner, Vejen Kunstmuseum og den foreningsejede Vejen Billedskole. Sidstnævnte er siden 2017 formelt en del af Vejen Kunstmuseum.
- Strategiplanen er ikke koblet til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold og er heller ikke konkretiseret i særskilte strategier/handlingsplaner for den faglige opgavevaretagelse. En ny strategiplan gældende fra 2021 er under udarbejdelse.
- Museet oplyser, at politikker for den faglige opgavevaretagelse afspejles i definitionen af museets arbejdsfelt, som museet bl.a. har redegjort for i flere forskellige dokumenter fremsendt forud for kvalitetsvurderingen. Dokumenterne beskriver status, fokusområder og strategiske målsætninger for museet og den faglige opgavevaretagelse, men har ikke karakter af at være egentlige strategier.
- Museet varetager sit ansvarsområde ud fra en meget bred tilgang med fokus på både kerneområdet, herunder Niels Hansen Jacobsen, og perspektivering til mange andre kunstnere og kunsthåndværkere med især lokal tilknytning til Vejen og omegn. Fx Ingrid Vang Nyman og kunstnere med relation til højskolebevægelsen, som fylder meget i museets aktiviteter. I dette lys synes museets nuværende formulering af ansvarsområdet, som har fokus på Niels Hansen Jacobsen og hans samtid, ikke at være et dækkende afsæt for museets faglige opgavevaretagelse.
- Museet indgår i forskellige netværk og samarbejder lokalt, nationalt og internationalt. Fx om udstillinger og forskellige kunstprojekter, hvor museet synliggør og aktiverer sin samling andre steder end på museet, især i lokalområdet.
- Der indgås årlige drifts- og udviklingsaftaler mellem museet og Vejen Kommune med fokusområder og mål for museet i det pågældende år. Kommunens forventninger stemmer fint overens med museets fokus og målsætninger for den faglige opgavevaretagelse. En ny aftale gældende for 2021 er under udarbejdelse.
- Museet har senest revideret sine vedtægter i 2020. Herunder museets ansvarsområde, som er blevet ændret i både 2018 og 2020 uden forudgående godkendelse i Slots- og Kulturstyrelsen. Vedtægterne er heller ikke opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

b. Organisation

- Museets samlede organisation med udstillinger, magasin, museumsbutik, undervisningsfaciliteter, lager og administration mv. er samlet i én bygning, Vejen Kunstmuseum. Museet driver selv butik. Vejen Kommune stiller lokaliteter til rådighed for museet til opmagasinering af inventar og udstyr. Museet har for

nyligt overtaget Vejens gamle elværk, som fra 2021 skal huse Vejen Billedskole og museets undervisningsaktiviteter.

- Museet har en støtteforening med 444 medlemmer.

c. Ledelse

- Museets bestyrelse er sammensat af 10 personer, der udgøres af seks mænd og fire kvinder, hvilket er en stor bestyrelse museets størrelse taget i betragtning. Gennemsnitsalderen er 59,6 år. Bestyrelsesformanden udpeges af Vejen Kommunes byråd uden for egen kreds. To medlemmer udpeges af Vejen Kommunes byråd inden for egen kreds, et medlem udpeges af Akademirådet, et medlem udpeges blandt skoleledere/lærere ansat i Vejen Kommune, og to medlemmer udpeges af bestyrelsen for Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn. Et medlem udpeges af kommunens øvrige kunstforeninger. To medlemmer udpeges af Udvikling Vejens bestyrelse. De to repræsentanter for Vejen Kommunes byråd samt medlemmet udpeget af Akademirådet udpeges for fire år, sammenfaldende med den kommunale valgperiode. Sidstnævnte seks medlemmer udpeges for en toårig periode. De tre første indstilles på ulige år, mens de sidste tre indstilles på lige år. Bestyrelsen kan supplere sig selv med faglige kompetencer uden stemmeret.
- Alle bestyrelsesmedlemmer er udpeget på baggrund af særlige professionelle kompetencer, og bestyrelsen vurderer løbende, om de nødvendige kompetencer er til stede.
- Bestyrelsen gennemgår årligt museets arbejdsgrundlag og evaluerer årligt fremdriften i museets strategi, mål og planer. Dog fremgår den løbende gennemgang ikke af strategiplanen i form af en opdatering.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et velfungerende samarbejde med Vejen Kommune og bidrager aktivt til udviklingen af kommunens kulturliv gennem museets aktiviteter og deltagelse i mange forskellige lokale netværk og samarbejder.
- at museets bestyrelse er udpeget på baggrund af professionelle kompetencer, og at sammensætningen løbende vurderes.
- at museets ledelse årligt følger op på museets arbejdsgrundlag, strategi, mål og planer.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har opdateret sin strategiplan siden 2010 og dermed heller ikke har fulgt op på styrelsens anbefaling siden sidste kvalitetsvurdering.
- at museets vedtægter ikke er opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet siden 2018 har arbejdet med et revideret ansvarsområde, som ikke er godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet som led i udarbejdelsen af en ny strategiplan fra 2021 formulerer et relevant og dækkende strategisk afsæt (mission og vision).
 - at strategiplanen omfatter den samlede virksomhed, sikrer sammenhæng mellem museets strategiske målsætninger, mål for de faglige opgaver (forskning, formidling, indsamling, registrering og bevaring) og museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold, og at planen operationaliseres i fx en handlingsplan for de enkelte år.
 - at museet i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen reviderer sit ansvarsområde, så dette i højere grad afspejler de seneste års udvikling af museets profil samt præciserer museets grundfortælling og faglige fokus. Museet bedes i den forbindelse afklare snitfladen med Museet på Sønderskov i forhold til arbejdet med højskolebevægelsen.
 - at museet reviderer og gennemskriver sine vedtægter, så de er opdaterede i forhold til driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.
 - at museets bestyrelse med de nødvendige tilpasninger arbejder efter Kulturministeriets "Anbefalinger om god ledelse af selvejende institutioner". Herunder sikrer et passende størrelsesforhold mellem museum og bestyrelse.
-

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

- Museets samlede indtægter var i 2019 på 6,3 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:
 - Tilskud fra staten: 1,1 mio. kr.
 - Tilskud fra kommune: 4,5 mio. kr.
 - Ikke-offentlige tilskud og offentlige projekttilskud: 0,4 mio. kr.
 - Egenindtjening: 0,3 mio. kr.
- Vejen Kommune støtter desuden museet på flere områder, som ikke er synlige i museets regnskab. Kommunen ejer museets bygning og stiller den gratis til rådighed for museet. Museet kan også trække på kommunens ressourcer i forhold til løsning af opgaver vedr. IT, HR og jura.
- Museets egenindtægter i 2019 udgør sammen med ikke-offentlige tilskud og offentlige projekttilskud kun ca. 11 % af den samlede omsætning. Museet har en lav egenindtjening, hvilket bl.a. hænger sammen med, at museet tilbyder gratis entré. Fra 2021 er der imidlertid indført entré. Det er endnu ikke afklaret, hvordan dette skal udmøntes.
- De seneste år er der tilvejebragt 28,6 mio. kr. i ikke-offentlige tilskud til udvidelse og reovering af museets samt 6,1 mio. kr. til erhvervelse af det gamle elværk, som fremover skal huse Vejen Billedskole og museets undervisningsaktiviteter.
- Kommunen har bidraget økonomisk til byggeprojektet med 10 mio. kr. samt til efterfølgende drift af det nye, udvidede museum med 0,5 mio. kr. årligt fra 2020 og yderligere 2,1 mio. kr. årligt fra 2021.

- Museet har som kommunal institution ingen egenkapital.
- Museets regnskab lever ikke op til krav i driftstilskudsloven på en række punkter. Fx er statslige projektilskud opført som ikke-offentlige tilskud. Årlige indberetninger til styrelsen af budget- og regnskabstal for museet er heller ikke aflagt korrekt.
- I revisionsprotokollatet til regnskabet for 2019 er der en kritisk bemærkning om uoverensstemmelse mellem, hvad museets ledelse og revisor mener, kan sælges i museets butik uden salgsmoms.

b. Medarbejdere

- Museet rådede i 2019 over 5 fastansatte årsværk, heraf 1,8 videnskabelige årsværk. Museet har ingen på ph.d.-niveau eller derover.
- Museet sikrer løbende efteruddannelse af personalet.
- Museet har tilknyttet frivillige, som især bidrager til museets formidlingsaktiviteter. Den arbejdskraft, som museet anslår, de frivillige leverer, svarer til 0,5 - 1,5 årsværk.

c. Bygninger

- Museet har en langsigtet vedligeholdelsesplan for museets bygning.
- I 2019 udgjorde museets udgifter til bygningsdrift og –vedligehold 6,9 % af museets samlede udgifter. Kommunen er ansvarlig for udvendig vedligeholdelse, mens der er indgået aftale mellem museet og kommunen om varetagelse af indvendig vedligeholdelse.
- Museet har siden primo 2019 været delvist lukket pga. af byggeprojektet, som omfatter en betydelig udvidelse af museets udstillingsareal og opførelse af et helt nyt og tidssvarende magasin.

Det er meget tilfredsstillende:

- at Vejen Kommune stiller museumsbygning, opmagasineringslokaliteter samt ressourcer til løsning af opgaver vedr. IT, HR og jura til rådighed for museet, så det friholdes for udgifter hertil, og samtidig har forhøjet sit tilskud til museet. Dermed får museet et bæredygtigt økonomisk ressourcegrundlag i forbindelse med den forestående, væsentlige udvidelse af museets bygningsmasse og aktivitetsniveau.
- at museet har arbejdet målrettet på og tilvejebragt betydelige fondstilskud til forbedring og optimering af formidlings- og bevaringsforhold.

Det er tilfredsstillende:

- at museet inddrager frivillige i museets opgaveløsning. Herigennem styrker museet sit ressourcegrundlag og sin lokale forankring.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets egenindtjening er væsentlig lavere end på andre lignende statsanerkendte kunstmuseer.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke følger fastsatte regler for regnskabsaflæggelse og indberetning af budget- og regnskabsoplysninger til styrelsen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fremadrettet sørger for at aflægge regnskab og indberette budget- og regnskabsoplysninger i henhold til driftstilskudsloven, og at der følges op på den kritiske bemærkning vedr. moms i revisionsprotokollatet.
- at museet forsat har fokus på at sikre et bæredygtigt økonomisk ressourcegrundlag, herunder optimering af egenindtjeningen.
- at museet styrker sine videnskabelige personaleressourcer med flere fastansatte videnskabelige årsværk, som kan bidrage til at varetage og udvikle de museumsfaglige opgaver, særligt forskningsindsatsen, så museet også fremover - og i forbindelse med den forestående udvidelse - er i stand til at opretholde en rimelig faglig standard.

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

- Til brug for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer for perioden 2016-20. I perioden har museet publiceret 1 fagfællebedømt forskningspublikation i samarbejde med Skovgaard Museet og Fuglsang Kunstmuseum.
- Museet formidler sin forskning gennem mange forskellige typer publikationer, på hjemmesiden og med relativt høj aktivitet, museets begrænsede personaleressourcer taget i betragtning.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om sin forskning og udvikling heraf.
- Museet har ikke formuleret en langsigtet og prioriteret strategi/plan for sin forskningsindsats.
- Museet evaluerer ikke udbyttet af sin forskningsindsats.

Det er tilfredsstillende:

- at museet udvikler og øger kvaliteten af sin forskning ved at indgå i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet kun har publiceret én fagfællebedømt forskningsartikel fra 2016-20.

- at museet ikke har formuleret en langsigtet og prioriteret strategi/plan for sin forskningsindsats og dermed ikke har fulgt op på styrelsens anbefaling fra kvalitetsvurderingen i 2010.
- at museet ikke evaluerer udbyttet af sin forskningsindsats, særligt når museet har begrænsede personaleressourcer til at løfte indsatsen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en langsigtet og prioriteret plan for museets fremadrettede forskningsindsats. Herunder med konkrete mål og planer for forskningsproduktion, forskningstid, publicering, finansiering og samarbejder, som samtidig er sat i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold. Planen bør desuden beskrive sammenhængen mellem forskningen og de øvrige faglige opgaver (formidling, indsamling, registrering og bevaring).
- at museet prioriterer ressourcer til publicering af sin forskning i forskellige typer af publikationer og i fagfællebedømte medier nationalt og internationalt eller på anden vis sikrer eksternt fagfællebedømmelse af forskning publiceret i museets udstillingskataloger og øvrige publikationer.
- at museet fortsat styrker de eksisterende faglige samarbejder og opbygger nye, længerevarende strategiske partnerskaber med andre museer og forskningsmiljøer med henblik på at udvikle og øge sin forskningsproduktion.
- at museet fremover evaluerer sin forskningsindsats med henblik på at vurdere, om de ressourcer, museet bruger på forskning, står i et rimeligt forhold til udbyttet.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

a. Formidling

- Museet har en omfangsrig og differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer og målrettet forskellige brugergrupper også uden for museets mure. Bl.a. i form af formidlingsaktiviteter med afsæt i museets omkringliggende natur og lokalt forankrede identitet. Fx museets velbesøgte månedlige bukettere og formidlingssatelitten Skibelundteltet. Museet arbejder med brugerinddragelse i sine udstillinger, arrangementer og undervisningsaktiviteter og inddrager brugerne i udviklingen af sin formidling.
- Museets formidlingsvirksomhed tager afsæt i relevante faglige netværk og samarbejder. Museet indgår fx i samarbejder med andre museer i ind- og udland om særudstillinger. I lokalområdet samarbejder museet med forskellige aktører og især billedkunstnere om undervisning og formidlingsaktiviteter både inden og uden for museets bygning.

- I 2019 viste museet tre særudstillinger og gennemførte 67 arrangementer, heriblandt 20 arrangementer uden for museet. Museet har fortsat en høj andel af egenproducerede udstillinger, som ikke vises på andre museer, men oplyser at der er planlagt udstillingssamarbejder med andre danske kunstmuseer i fremtiden.
- Aktuelt har én af museets fastansatte medarbejdere kompetencegivende uddannelse inden for formidling og undervisning.
- Museet har ikke formuleret en langsigtet og prioriteret strategi/plan for sin formidlingsindsats.

b. Undervisning

- Museet har skriftlige samarbejdsaftaler med undervisningssektoren og undervisningstilbud, som er tilpasset læreplaner og fælles mål. På billedskolen tilbydes undervisningsforløb og kreative værksteder/workshops til både børn og voksne, som der er stor søgning til.
- I 2019 deltog 94 grundskoleklasser og 40 hold fra ungdomsuddannelser og andre uddannelser i museets undervisningsaktiviteter. Herudover deltog 2.129 elever i forløb på Billedskolen. Til gengæld deltog i 2019 ingen hold fra dagtilbud i museets undervisningstilbud. Museet oplyser, at der i tidligere år har været forløb for dagtilbud, men at museet for nuværende prioriterer at målrette undervisningsindsatsen til grundskolen. Nyt undervisningstilbud målrettet ungdomsuddannelserne er desuden under udvikling.

c. Brugere

- Museet havde 14.741 brugere i 2019, hvor museet kun har været delvist åbent pga. byggeprojektet. Besøgstallet er generelt steget siden sidste kvalitetsvurdering i 2010 fra 13.875 til et gennemsnitligt besøgstal på 18.749 i perioden 2016-18.
- Museet deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse og bruger resultaterne af undersøgelsen til at udvikle sin formidlingsindsats. I undersøgelsen for 2019, hvor museet har været delvist lukket, ligger museet gennemsnitligt i forhold til brugernes samlede vurdering af museumsoplevelse og anbefalingsvillighed. I 2018 ligger vurderinger og anbefalingsvillighed imidlertid over gennemsnittet for øvrige museer. I både 2018 og 2019 vurderes brugeroplevelsen for børn væsentligt højere end gennemsnittet for andre kunstmuseer, mens formidling via brug af digitale midler vurderes væsentligt lavere end på øvrige museer. Ifølge undersøgelsen i 2019 er kun 12 % af museets brugere mellem 14-29 år, mens 70% er over 49 år, og 65% af museets brugere er kvinder, hvilket er over gennemsnittet for landets øvrige museer. Museets brugere kommer langt overvejende fra Danmark (99%) og Region Syddanmark (65%). Brugerensammensætningen er generelt tilsvarende i 2018.
- Ifølge museets egne undersøgelser er ca. 33 % af brugerne under 18 år, 60 % er kvinder, mens 75 % kommer fra museets nærmeste opland.
- Museet har således en fortsat lav andel af især yngre brugere på 18-29 år. Der er også et udviklingspotentiale i forhold til at tiltrække flere brugere fra andre regioner og udenlandske turister.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets målrettede arbejde med kvalitativ udvikling af formidlingsindsatsen afspejler sig i brugernes vurderinger af museet i Den Nationale Brugerundersøgelse.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en omfangsrig og differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer, målrettet forskellige brugergrupper, og at museet løbende nytænker sin formidling for at nå ud til flere brugere – om end museets brugerprofil forsat er relativt smal.
- at museet udvikler sin formidlingsvirksomhed med afsæt i resultater fra Den Nationale Brugerundersøgelse og ved at indgå i lokale, nationale og internationale netværk og samarbejder.
- at museet har skriftlige samarbejdsaftaler med undervisningssektoren og undervisningstilbud, der er tilpasset læreplaner og fælles mål, og som i et pænt omfang benyttes af især grundskolerne.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har formuleret en langsigtet og prioriteret strategi/plan for sin formidlingsindsats og dermed ikke har fulgt op på anbefalingen fra kvalitetsvurderingen i 2010.
- at museet tiltrækker få brugere i alderen 18-29 år til sine formidlingstilbud.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en langsigtet og prioriteret strategi/plan for museets fremadrettede formidlingsindsats med klare mål for indsatsen, som samtidig er sat i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold og beskriver sammenhængen mellem formidlingen og de øvrige faglige opgaver.
- at museet indgår i flere samarbejder med andre museer om sin særudstillingsvirksomhed for at styrke sine ressourcer.
- at museet udvikler formidlingstiltag og/eller samarbejder målrettet dagtilbuddene for også at henvende sig samfundets yngste brugere.
- at museet i udviklingen af sine formidlingstilbud, aktiviteter og samarbejder har fokus på at tiltrække nye og bredere brugergrupper, herunder især yngre målgrupper i alderen 18-29 år, og at museet forholder sig til de øvrige brugergrupper, hvor brugerundersøgelsen viser, der er et udviklingspotentiale. Det gælder bl.a. besøgende fra andre regioner end Region Syddanmark og turister.

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

- I 2019 omfattede museets samling 5.332 inventarnumre, og museet erhvervede 173 værker, alle som led i museets forskning. Museet oplyser, at det har enkelte værker i samlingen uden relation til ansvarsområdet, som museet derfor har uddeponeret på andre museer. Museet har samtidig inddeponeret en del værker fra andre kunstmuseer, som fint supplerer samlingen, herunder af Niels Hansen Jacobsen.
- Museet koordinerer sin indsamling med de øvrige statslige og statsanerkendte museer og indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om indsamling og udvikling heraf. Museet har skriftlige retningslinjer for modtagelse/indkomst.
- Museet oplever jævnligt efterspørgsel på udlån af værker fra samlingen til særudstillinger på andre museer.
- Museets strategi for 2010-20 samt dokumenter fremsendt fra museet i forbindelse med kvalitetsvurderingen indeholder beskrivelser af museets samling og emnekredsen for museets faglige opgavevaretagelse, herunder indsamling, men ikke en egentlig indsamlingspolitik.
- Museets indsamlingsfelt er defineret ud fra et meget bredt fokus set i forhold til ansvarsområdet, og museet indsamler værker af mange forskellige kunstnere.
- Slots- og Kulturstyrelsen savner faglige refleksioner over og begrundelser for relevansen af museets indsamlingsfelt. Herunder indsamlingens relevans i forhold til museets vedtægtsbestemte ansvarsområde, og hvordan indsamlingen bidrager til udvikling af den eksisterende samling og hænger sammen med museets forskning.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

- I 2019 var 98 % af samlingen registreret, og 97 % indberettet til Kunstindeks Danmark.
- Museet anvender gældende standarder for registrering og har medarbejdere, som er uddannet til at varetage registreringsopgaven. Museet dokumenterer sin registreringspraksis og –historik og angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om registreringsarbejdet og udviklingen heraf.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

- Museet har i 2019 indberettet, at 95 % af samlingen er i formidlingseget tilstand, og knap 5 % er i stabiliseret tilstand. 0,1% af samlingen er i behandlingskrævende og svært skadet tilstand.

- Museet samarbejder med Kunstkonserveringen og Konserveringscenter Vejle om konserveringsfagligt tilsyn med samlingen, men fører ikke tilsyn efter faste terminer. Museet fører tilsyn med sine uddeponerede værker.
 - Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om bevaringsarbejdet og udviklingen heraf.
 - Ifølge Konserveringscenter Vejles faglige udtalelse forventes museets byggeprojekt at medføre en klar forbedring af de bevaringsmæssige forhold, da museets nye tilbygning udelukker dagslys, har fuld klimatisering samt større og bedre magasinforhold. Den største bevaringsmæssige udfordring er museets gamle udstillingssale med store mængder dagslys. Da salene fortsat skal bruges til udstilling, arbejdes der i dialog med Vejen Kommunes bygningsafdeling på at finde en løsning gennem evt. afskærmning af lyset. I billedhuggerens stuer har museet sammen med Konserveringscenter Vejle fundet en langsigtet løsning på lysforholdene.
 - Museet har ikke en nedskrevet prioriteret bevaringsplan for museets præventive og udbedrende bevaringsindsats. Museet oplyser, at det efter gennemførelse af byggeprojektet og hjemtagning af museets midlertidigt uddeponerede samling vil foretage en samlingsgennemgang, som skal give et samlet overblik over samlingens bevaringsmæssige tilstand og konserveringsbehov.
 - Museet har ingen værdiredningsplan.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet er ajour med registrering og indberetning af sin samling.
- at museet efter byggeprojektets gennemførelse råder over nye og tidssvarende udstillings- og magasinfaciliteter og dermed fremtidssikrede opbevarings- og bevaringsforhold for museets samling.

Det er tilfredsstillende:

- at museet aktiverer dele af sin samling gennem løbende udlån.
- at museet koordinerer sin indsamling med andre museer.
- at museet har god praksis for og uddannet personale til registreringsarbejdet.
- at 95 % af samlingen er i formidlingsegnet tilstand.
- at museet fører tilsyn med sine uddeponerede værker.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke fører konserveringsfagligt tilsyn med samlingen efter faste terminer.
- at der er problematiske lysforhold i de gamle udstillingssale.
- at museet hverken har en nedskrevet, prioriteret plan for den samlede bevaringsindsats eller en værdiredningsplan.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har en nedskrevet indsamlingspolitik med faglige refleksioner over og begrundelser for relevansen af museets brede indsamlingsfelt i forhold til museets vedtægtsbestemte ansvarsområde. Dermed har museet ikke fulgt op på anbefalingen fra sidste kvalitetsvurdering.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en indsamlingspolitik med en klar beskrivelse af museets samlingsmæssige fokus, satsningsområder og prioriteringer, som er i overensstemmelse med museets vedtægtsbestemte ansvarsområde og øvrige faglige opgavevaretagelse med henblik på, at museet fører en restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis med afsæt i museets forskning.
 - at museet ser på, om udlån fra samlingen også kan give adgang til indlån af væsentlige værker til egne særudstillinger.
 - at museet overvejer, om værkerne uden relation til ansvarsområdet kan udskilles fra samlingen.
 - at museet fremadrettet fører konserveringsfagligt tilsyn efter faste terminer.
 - at museet i dialog med Vejen Kommunes bygningsafdeling finder en løsning på de problematiske lysforhold i de gamle udstillingssale.
 - at museet udarbejder en prioriteret plan for den samlede, såvel præventive som udbedrende, bevaringsindsats.
 - at museet snarest muligt udarbejder en værdiredningsplan.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Vejen Kunstmuseum

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 28. oktober 2020

Tilstede var:

Fra museet:

Bestyrelsesformand Ulrik Kragh

Museumsleder Teresa Nielsen

Fra Vejen Kommune:

Chef for Skoler, Kultur og Fritid, Regin Holm

Leder af Kultur og Fritid – Skoler, kultur og Fritid, Casper Rasmussen

Formand for Udvalget for Skoler, Kultur og Fritid, Jørgen Thøgersen

Medlem af Udvalget for Skoler, Kultur og Fritid, Martin Boye

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Enhedschef Ole Winther

Specialkonsulent Krestina Skirl

Fuldmægtig Stine Haarløv

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste sytten år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)

Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)

Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)

Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)

Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2019)

God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)

Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)

Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens [hjemmeside](#).

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskuds-ydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.